

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. T.**, bývajúceho v Ú., zastúpeného JUDr. D. P., advokátkou, so sídlom v M., proti žalovanej **D., spol. s r. o.**, so sídlom vo V., zastúpenej JUDr. Ľ. Z., advokátom, so sídlom v S., **o nájomné**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 11 C 63/2000, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 4. júna 2009 sp. zn. 1 Co 192/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania 244,29 € k rukám JUDr. D. P. do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce rozsudkom z 19. apríla 2005 č. k. 11 C 63/2000 – 135 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 177 258 Sk so 17,6 %-ným úrokom z omeškania zo sumy 28 590 Sk od 1. 11. 1997 do zaplataenia, zo sumy 45 771 Sk od 1. 5. 1998 do zaplataenia, zo sumy 62 892 Sk od 1. 11. 1998 do zaplataenia, zo sumy 80 043 Sk od 1. 5. 1999 do zaplataenia, zo sumy 97 194 Sk od 1. 11. 1999 do zaplataenia, zo sumy 114 345 Sk od 1. 5. 2000 do zaplataenia, zo sumy 131 446 Sk od 1. 11. 2000 do zaplataenia, zo sumy 148 647 Sk od 1. 5. 2001 do zaplataenia, zo sumy 165 798 Sk od 1. 11. 2001 do zaplataenia, s 15,5 %-ným úrokom z omeškania zo sumy 177 234 Sk od 1. 5. 2002 do zaplataenia, trovy konania v sume 1 900 Sk a právneho zastúpenia 48 815 Sk k rukám právnej zástupkyne, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súčasne povinnosť vydať žalobcovi nehnuteľnosti vedené na LV č. X. katastrálne územie Ú., parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m²,

parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – trvalé trávnaté porasty vo výmere X. m², parcelu č. X. - orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m² a LV č. X. katastrálne územie Ú. parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. - orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m², parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m² a parcelu č. X. – orná pôda vo výmere X. m² do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 1. 3. 2002 do 31. 1. 2005 vylúčil na samostatné konanie (potrebné vykonať ďalšie dokazovanie) a v časti o vydanie nehnuteľnosti vedenej na LV č. X. parcela č. X. – orná pôda vo výmere X. m² konanie zastavil. Uviedol, že v danom prípade bezdôvodné obohatenie (na zaplatenie ktorého žalovanú zaviazal) zodpovedá nájomnému, ktoré by žalovaná mala zaplatiť za užívanie predmetných nehnuteľností, ktorého výšku určil v súlade s § 17 ods. 1 vyhlášky č. 465/1991 Zb. a špecifikované nehnuteľnosti (vydanie ktorých žalovanej uložil) vo vlastníctve žalobcu žalovaná neoprávnene zadržuje (§ 126 Občianskeho zákonníka). O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 Občianskeho zákonníka a trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 149 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 13. novembra 2007 sp. zn. 1 Co 345/2005 na odvolanie žalovanej pripustil čiastočné späťvzatie žaloby o vydanie nehnuteľností, zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a konanie v tejto časti zastavil. V prevyšujúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Nepovažoval za správny záver prvostupňového súdu, podľa ktorého ak medzi účastníkmi nebola uzavretá nájomná zmluva, užíva žalovaná uvedené pozemky bez právneho dôvodu. V dôsledku vzniku zákonného nájmu je totiž právny titul žalovanej pre užívanie takejto nehnuteľnosti a vzhľadom k tomu, že neboli ukončené pozemkové úpravy v uvedenom katastrálnom území, nemohol nájomný vzťah skončiť ani za predpokladu, že by zo strany vlastníka bola daná výpoveď. Výpočet nájomného nezodpovedá zákonnej úprave vyhlášky č. 465/1991 Zb.

Okresný súd Michalovce (v poradí druhým) rozsudkom z 18. apríla 2008 č. k. 11 C 63/2000 – 198 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 240 124,50 Sk a 17,6 %-ný úrok z omeškania zo sumy 25 726,50 Sk od 1. 10. 1997 do zaplatenia, 17,6 %-ný úrok z omeškania zo sumy 42 877,50 Sk od 1. 4. 1998 do zaplatenia, 17,6 %-ný úrok z omeškania zo sumy 60 028,50 Sk od 1. 10. 1998 do zaplatenia, 17,6 %-ný úrok z omeškania zo sumy 77 179,50 Sk od 1. 4. 1999 do zaplatenia, 17,6 %-ný úrok z omeškania zo sumy

94 330,50 Sk od 1. 10. 1999 do zaplattenia, 17,6 %-ný úrok z omeškania zo sumy 111 481,50 Sk od 1. 4. 2000 do zaplattenia, 17,6 %-ný úrok z omeškania zo sumy 128 632,50 Sk od 1. 10. 2000 do zaplattenia, 17,6 %-ný úrok z omeškania zo sumy 145 783,50 Sk od 1. 4. 2001 do zaplattenia, 17,6 %-ný úrok z omeškania zo sumy 162 934,50 Sk od 1. 10. 2001 do zaplattenia, 15,5 %-ný z omeškania zo sumy 180 085,50 Sk od 1. 4. 2002 do zaplattenia, 16,5 %-ný úrok z omeškania zo sumy 197 236,50 Sk od 1. 10. 2002 do zaplattenia, 13 %-ný úrok z omeškania zo sumy 214 387,50 Sk od 1. 4. 2003 do zaplattenia, 12,5 %-ný úrok z omeškania zo sumy 231 538,50 Sk od 1. 10. 2003 do zaplattenia, trovy konania 14 488 Sk a trovy právneho zastúpenia 85 743 Sk k rukám právnej zástupkyne, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti (za obdobie od 1. 1. 2004 do 31. 1. 2005) nárok žalobcu vylúčil na samostatné konanie. Uviedol, že medzi účastníkmi vznikol zo zákona nájomný vzťah, ktorého predmetom sú uvedené nehnuteľnosti. Výšku nájomného (za obdobie od 1. 1. 1997 do 31. 12. 2003) určil v súlade s vyhláškou č. 465/1991 Zb. (§ 17 ods. 1). O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 Občianskeho zákonníka, trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a trovách právneho zastúpenia podľa § 149 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Košiciach (v poradí druhým rozhodnutím) rozsudkom zo 4. júna 2009 sp. zn. 1 Co 192/2008 na odvolanie žalovanej rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti potvrdil a vo výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie. V plnom rozsahu sa stotožnil s výškou nájomného určenou súdom prvého stupňa a odôvodnením jeho rozhodnutia, na ktoré v podrobnostiach poukázal. Námietky žalovanej týkajúce sa nedôvodnosti nároku žalobcu považoval za neopodstatnené. Za správne nepovažoval rozhodnutie o trovách konania, pretože vzhľadom na vydanie čiastočného rozsudku neboli splnené podmienky pre rozhodovanie o nich (možno rozhodnúť až v konečnom rozhodnutí).

Proti tomuto rozsudku krajského súdu vo veci samej podala dovolanie žalovaná. Žiadala ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietala, že v konaní došlo k vadám v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa nej súdy o nároku žalobcu (úhrada nájomného) rozhodli bez rešpektovania skutočnosti, že došlo k zámene už skôr tak, že predchodcom žalobcu bola vydaná pôda mimo výmery, ktorú obhospodaroval v tom čase jej predchodca. Rozhodnutie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože dôkazy ňou predložené neboli brané do úvahy.

Žalobca považoval rozhodnutie krajského súdu za vecne správne. Navrhol dovolanie zamietnuť a priznať mu špecifikované trovy právneho zastúpenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O. s. p. možno napadnúť dovolaním.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Žalovaná dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorá nevykazuje znaky niektorého z rozsudkov uvedených v citovaných ustanoveniach. Nejde o zmeňujúci rozsudok v zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. Dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval, a teda ani nevyslovil svoj právny názor (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania (§ 238 ods. 3 O. s. p.). Je potom zrejmé, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či to už účastník namietal alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku či uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných

v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu niektorej z uvedených vád konania, ani namietanú nešpecifikovanú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ (odňatie možnosti konať pred súdom), dovolací súd nezistil.

Pokiaľ žalovaná namietala nesprávne hodnotenie dôkazov (dôkazy predkladané ňou neboli brané do úvahy) nejde o dôvod, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Žalovaná namietala nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Samotným (prípadne aj nesprávnym) právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav vyjadreným v rozhodnutí, nemôže byť založená procesná vada v zmysle § 237 O. s. p. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky síce všeobecne považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (§ 242 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), zároveň ale ani prípadné nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237 O. s. p. Ani (prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť konať pred súdom (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, 2 Cdo 282/2006, 3 Cdo 174/2005, 4 Cdo 165/2003). I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania

v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v prejednávanej veci nešlo).

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovanej procesne neprípustné. Preto jej mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Vzhľadom na odmietnutie dovolania z procesných dôvodov, nezaoberal sa vecnou správnosťou záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Tieto pozostávajú z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k dovolaniu z 10. 11. 2009), ktoré dovolací súd priznal v súlade s § 14 ods. 1 písm. c/, § 10 ods. 1, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2005 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške 237,34 € a s náhradou za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (6,95 €) spolu vo výške 244,29 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. januára 2010

JUDr. Martin Vladík, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Emília Kišacová